

Alle registers (bijna) open

LEIDEN - Hoe klinkt het 'nieuwe' orgel in de Hooglandse Kerk? Gastkoren uit Groot-Brittannië spreken van 'a very English sound' en dat is niet zo vreemd. Het orgel is uit Engeland gehaald. "Er vindt een fantastische kruisbestuiving plaats tussen muziek en zang."

Deze maand wordt de uitbreiding van het Willisorgel, daterend uit 1892, voltooid. Het stond oorspronkelijk in een eenvoudige Engelse parochiekerk in de buurt van Liverpool. "Het oorspronkelijke orgel is geheel intact gebleven. Ook de orgelpijpen. Er waren wel wat aanpassingen nodig, maar daar vonden we een uitstekend bedrijf voor." Hans Brons, jurist en sinds 1980 dirigent van de Leidse Cantorij, vertelt enthousiast. "De oorspronkelijke firma van Willisorgels bleek nog te bestaan en opereerde zelfs nog vanuit dezelfde stad, Liverpool. Zij maken tot op de dag van vandaag orgels en doen restauratiewerk. Ook beschikken zij nog over vele originele onderdelen en werkinstrumenten. Dus konden zij perfect de aanpassingen uitvoeren die voor de kathedrale ruimte van de Hooglandse kerk nodig waren."

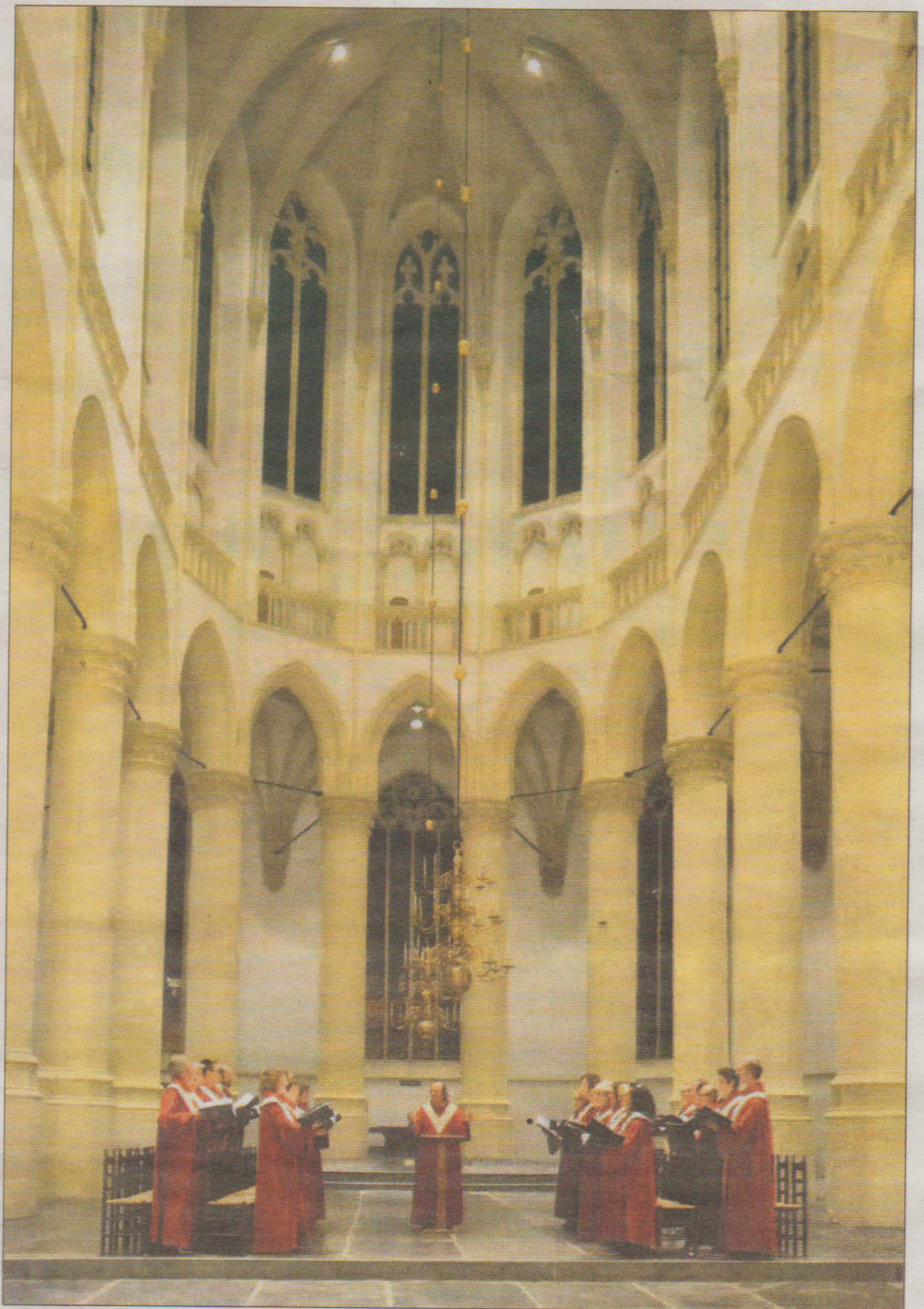
Gedurfde aanpassingen

Het orgel had in totaal 37 registers - een register is een groep pijpen met een bepaalde klank. Daar komen er nu nog drie bij, waardoor het orgel een register met pijpen van 10 meter lang rijker wordt. Alleen het vervoer ervan vergt al een gedegen voorbereiding. "Dit register zal voor een zeer lage klank zorgen die meer voelbaar dan hoorbaar is", aldus Brons, "de lage toonsoort heeft een speciaal effect. Het komt als het ware, zoals in psalm 130 geschreven staat, 'out of the deep' bij je binnen."

Het orgel wordt ook aangepast aan de moderne tijd. Zo kan het veranderen van de klank ook door de computer worden gestuurd, zodat tijdrovende en handmatige handelingen niet meer nodig zijn. Het orgel zal daardoor nog vloeiender klinken.

De Raad van Kerken Leiden

De Raad van Kerken verzorgt in

Willisorgels staan bekend om de bijzondere klanken en mogelijkheden, ontworpen in de tijd van de Romantiek. Onder invloed van de muziek van bijvoorbeeld Richard Wagner en Gustav Mahler wensten in orgels met een orkestrale klank. De Willisorgels kunnen zowel fluisterzacht als daverend groots klinken. Brons is heel enthousiast over de vele mogelijkheden die het orgel biedt. De klankkleuren van het orgel, mede door het zwelwerk, zijn ongekennd prachtig. Het zwelwerk bestaat uit een soort kast van houten jaloezieën die open en dicht kunnen waardoor klanken 'aanzwellen' of juist afnemen.

Engelse evensong

Het Willisorgel is te horen tijdens de uitvoering van de evensong door

Het Willisorgel in de Hooglandse Kerk (Foto: pr).

de Leidse Cantorij onder leiding van Hans Brons op zondag 12 juni om 17.00 uur. Verder werken mezzosopraan Emma Brown, organist Anton Doornhein en predikant Ad Alblas mee aan de evensong met het thema 'Compromisloos compassioneel'.

Evensongs vormen een levendige, eveneens uit Engeland komende traditie. Talloze nieuwe muziekcomposities worden gemaakt op de bestaande teksten. In de Hooglandse Kerk worden ook evensongs uitgevoerd op 3 juli, 28 augustus, 18 september en 23 oktober. Uiteraard is dan het Engelse Willisorgel in al zijn glorie te horen. ●